

ΚΡΙΤΙΚΗ

«Ο Μίδας έχει αυτιά γαϊδάρου»

Από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου

ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

Σκηνοθεσία: Ν. Χαραλάμπους
Σκηνικά - κοστούμια: Σ. Αθηναίτης
Βοηθός σκηνοθέτης: Δ. Μπεμπεδέλη
Παίζουν: Κ. Δημητρίου, Μ. Μίχα, Α. Παυλίδου, Σ. Καυκαριδής, Κ. Βήχας, Δ. Μπεμπεδέλη, Σ. Λούρας, Τζ. Γαϊτανοπούλου, Δ. Μούστρας, Ε. Πουλλαΐδης, Γ. Μουαΐμης.

ΔΟΘΗΚΕ η παγκόσμια πρεμιέρα του έργου του Μανώλη Κορρέ. «Ο Μίδας έχει αυτιά γαϊδάρου» στο ΘΟΚ. Το έργο σκηνοθέτησε ο Ν. Χαραλάμπους. Παίρνουν μέρος τα καλύτερα ονόματα του θιάσου. Τι θα μπορούσε να περιμένει το κοινό; Ποιότητα, πρώτ' απ' όλα ποιότητα και σοβαρή δουλιά. Όμως ακριβώς η λέξη «σοβαρή» δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παράσταση αυτή. Μπορούμε να την κρίνουμε στα σοβαρά σαν ένα δείγμα δουλιάς του δημιουργού της «Εκάβης»; Πιστεύει στ' αλήθεια ο Ν. Χαραλάμπους ότι ο ήρωας του είναι ένα «κράμα Σαρλώ και Βεγγου»; Πιστεύει ο Κ. Δημητρίου ότι του δόθηκε ευκαιρία να παίξει ένα μεγάλο ρόλο, όπως λέει σε μια συνέντευξη του;

ΚΑΤ' ΑΡΧΗΝ, ο κεντρικός χαρακτήρας

του δημοτικού οι διπλωματούχοι μαθηματικοί; Τι το κακό στο να παίξουν ασήμαντους ρόλους οι καλοί ηθοποιοί; Ελα όμως που είναι κακό για τους ίδιους τους ηθοποιούς. Ο καθένας απ' αυτούς έχει δική του επιλογή κωμικών μέσων (πλαστικών, φωνητικών, γενικά μέσων ερμηνευτικής τεχνικής). Είναι σπατάλη για ένα καλό ηθοποιό να χρησιμοποιεί τα μέσα που διαθέτει για τέτοια ελαφρά νούμερα - σκετσάκια. Αύριο με τα ίδια αυτά μέσα θάρθει μπροστά στο ίδιο αυτό κοινό να παίξει κάτι ωραίο και δύσκολο, θα παίξει καλά, όμως τα μέσα του θα έχουν κάπως χάσει την αποτελεσματικότητα τους εξ αιτίας των προηγούμενων «ελαφρών» εμφανίσεων. Αυτό αφορά όλους τους ηθοποιούς του έργου. Όλοι τους πλούσια στολίζουν τους ρόλους τους, βγαίνοντας πολύ έξω από τα σχέδια, που δόθηκαν. Και μετε μόνο αυτό παρακολουθούμε, μόνο το κωμικό στόλισμα του έργου.

ΑΛΗΘΕΙΑ, η προφορά, η φιγούρα, το παιχνίδι με τη μπουκάλια του Α. Μούστρα είναι πολύ αστεία και μας προκαλούν εκείνο το ευχάριστο αίσθημα: «Τι καλός ηθοποιός που είναι». Μα τι λέει γιατί το λέει, σχεδόν δεν παρακολουθούμε. Η Τζ. Γαϊτανοπούλου σαν να παίζει με τον εαυτό της, με το κορμί της,

του έργου δεν υπάρχει από μόνος του, αλλά δημιουργείται — κάθε φορά διαφορετικός — από τις μεταβαλλόμενες καταστάσεις και επομένως αλλάζει ριζικά και αδικαιολόγητα τουλάχιστον τρεις φορές. Αν πρόκειται για ένα «δράμα μικρού ανθρώπου», δεν θάπρεπε να τον δούμε πρώτα στη δυστυχία του, να τον συμπαθήσουμε, για να μπορούμε να συμπάσχουμε στις περιπέτειες του; Πολύ άτυχα διάλεξε ο συγγραφέας την «αναδρομική» δομή του έργου, αρχίζοντας με τις σκηνές όπου ο Γιώτης παρουσιάζεται κι μέσα στην αίγλη των δήθεν κερδισμένων λεφτών και μόνο αργότερα παρουσιάζοντας τον στην προηγούμενη του ταπεινή κατάσταση. Αδικαιολόγητα περνά ο Γιώτης από τη στάση του απατεώνα που πέτυχε πλήρως και εκμεταλλεύεται τον πραγματικό κάτοχο της περιουσίας προς την δραματική κατάληξη στο τέλος. Λέω, αδικαιολόγητα όχι διότι η ιδέα του συγγραφέα είναι δύσκολα κατανοητή. Να, «Ο Μίδας είναι το σύμβολο του πλούτου. Ο Γιώτης βλέπει ότι δεν πέτυχε καμιά εκτίμηση με την αξία του και ταυτίζεται με τον Μίδα, τον αλληγορικό του σωσία και νομίζει, ότι τον εκμεταλλεύεται, αλλά σιγά - σιγά ο Μίδας παίρνει τη θέση του παντού, ακόμα και στην οικογένεια του». Αυτό το σχήμα, το οποίο ο Μ. Κορρές δημιούργησε και στο οποίο πίστεψε πολύ, δεν αρκεί για να στηθεί ένα θεατρικό έργο. Πάνω στο νήμα της κεντρικής ιδέας περνώντας οι χάντρες των ελαφρών και πρόχειρων σκηνών χωρίς να πλαστεί ένας βασικός χαρακτήρας, που θα μπορούσε να υποστεί στ' αλήθεια το δράμα, που του προετοίμασε ο συγγραφέας.

ΣΤΙΣ αρχικές σκηνές τους επισκέπτες του «νεοπλούτου» Γιώτη υποδύονται οι Α. Παυλίδου, ο Σ. Καυκαριδής, ο Κ. Βήχας. Θάλεγε κανείς, τι το κακό στο να λύνουν προβλήματα

με την φωνή της, αφήνοντας τον «σκέτο» της ρόλο χωρίς προσοχή. Η σκηνή της με τον Γ. Μουαΐμη φάνηκε στους ίδιους τους δημιουργούς της παράστασης τόσο περιττή, που στην τρίτη κιόλας παράσταση την είχαν κόψει (δεν ξέρω αν υπήρχε στη δεύτερη). Ελεύθερος και συμπαθητικός ήταν ο Λούρας, «έκανε τύπο» ο Πουλλαΐδης. Η Μ. Μίχα αδιάφορη, απλώς παρίστανε την «κόρη» στις οικογενειακές σκηνές. Η πιο οργανική ήταν η Δ. Μπεμπεδέλη που δεν σκίαζε τον ρόλο της με το παίξιμο της, αλλά του έδινε ζωή. Ο Κ. Δημητρίου περιορίζει το κωμικό του ταλέντο. Στη σκηνή ακολουθεί τον συγγραφέα στην επιθυμία του να δώσει το δράμα του μικρού ανθρώπου, όμως δεν έχει ψυχολογικό υλικό στο κείμενο και αποτυγχάνει στο δραματικό τέλος. Το σκηνικό του Σ. Αθηναίτη στην άτακτη πολυφωνία της παράστασης με την συνεχή κίνηση των ανελκυστήρων, με τους οποίους ανεβοκατεβαίνουν με μεγάλη ευχαρίστηση οι ήρωες του έργου, διασκεδάζοντας έτσι την ατμόσφαιρα, που γίνεται όλο και πιο ανιαρή προς το τέλος.

ΔΕΝ με εγκαταλείπει η σκέψη, ότι προσπαθώ να κάνω σοβαρή κριτική για μια παράσταση, όπου όλοι οι συντελεστές απλώς αστειεύονται λίγο, αστειεύονται περιμένοντας να περάσει αυτή η μεταβατική για τον ΘΟΚ περίοδος. Στην αίθουσα η μάλλον στο φουαγιέ τα πράγματα ήταν πιο δραματικά, έντονα και ενδιαφέροντα. Εκεί κυκλοφορούσαν τέσσερις (τόσους είδα, τουλάχιστον) υποψήφιοι για την θέση του Διευθυντή και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΘΟΚ.

Τώρα που η μεταβατική περίοδος τελειώνει θα περιμένουμε να σοβαρευτούν λιγάκι οι σκηνοθέτες, οι ηθοποιοί και οι υπεύθυνοι ρεπερτορίου της Κρατικής Σκηνής.